

Karin Allard

Katarina Hjortgren

Charlotta Pettersson

Institutionen för Humaniora, Utbildning och Samhällsvetenskap

Institutionen för Socialt arbete

Örebro universitet

Ett pedagogiskt utvecklingsprojekt om programöverskridande samarbete mellan specialpedagog- och socionomprogrammet vid Örebro universitet kring samverkan, inkludering och elevhälsa

Ett inkluderande arbetssätt inom skolan innebär att lärare och övrig personal tillsammans ska verka för att lärmiljön görs tillgänglig för alla elever. I skollagen (2010:800 kap. 3) anges att elever som behöver extra anpassningar och särskilt stöd har en lagstadgad rätt (Skollagen 2010:800 kap.3), att få ett pedagogiskt stöd, för att kunna nå de nationella målen. Utformningen av elevhälsoarbetet och samverkan mellan olika professioner utgör en central del i skolans verksamhet för att skapa en skolmiljö som kan inkludera alla elever oavsett social och kulturell bakgrund eller funktionsnedsättning. Hälsa och lärande har ett nära samband med elevers skolframgång, därför blir det nödvändigt att se på inkludering och tillgänglig lärmiljö utifrån ett salutogent perspektiv. Ett sådant arbete kräver att alla berörda professioner i skolan samverkar kring elevers skolsituation. Detta för att kunna skapa lösningar som är både främjande och förebyggande för elevens skolgång. Olika professioners kompetens och kunskap (Hjörne & Säljö, 2014) kring hälsa och lärande kan också innebära olika syn och arbetssätt kring elevhälsofrågor. Man behöver utveckla pedagogiska former för hur olika professioner kan samverka för både elevhälsoteam och pedagoger i skolan. Likaså är en samsyn kring innebörden av inkludering och implementering av skollagen nödvändig. Syftet med det pedagogiska utvecklingsprojektet är att skapa olika lärtillfällen där studenter från ämneslärar-, specialpedagogiska och socionomprogrammet kan mötas för att diskutera och lära kring utbildningarnas gemensamma men också olika ingångar i utbildningen kring elever som är i behov stöd. I genomförandet av studien har casestudier varit ett kursinslag i de gemensamma kursmomenten. Utöver kursaktiviteter i de gemensamma programöverskridande momenten har uppföljande semistrukturerade intervjuer genomförts med deltagande studenter från båda programmen. Resultaten visar att följande kursmoment i form av programöverskridande samarbete synliggör studenternas behov att mötas och diskutera gemensamma elevhälsofrågor. Det visar att studenterna behöver kunskap om varandras professionsuppdrag för att kunna skapa samverkansformer i ett kommande gemensamt elevhälsoarbete mellan elevhälsoteamet och skolans pedagoger.

Referenslista

- Ahlberg, A. (2016) *Specialpedagogik i ideologi, teori och praktik – att bygga broar*. Stockholm: Liber
- Bronfenbrenner, U. (1979) *The ecology of human development*. Cambridge: Harvard University Press
- Bruce, B., Rubin, M., Thimgren, P. & Åkerman, R. (2016) *Specialpedagogik i professionellt lärarskap – Synsätt och förhållningssätt*. Malmö: Gleerups.
- Hjörne, E. & Säljö, R. (2013) Analysing and preventing school failure. Exploring the role of multi-professionality in pupil health team meetings. *International journal of educational research*, 63, 5-14.
- Hjörne, E., Hylander, I. & Skott, P. (2018) *Elevhälsoarbete under utveckling – En antologi*. FOU, skriftserie nr 8. Red. C. Löfberg. Specialpedagogiska skolmyndigheten.
- Hylander, I. (2011a) *Elevhälsans professioner, egna och andras föreställningar*. FOG rapport 70. Linköping: Linköpings universitet
- Hylander, I. (2011b) *Samverkan – professionellas föreställningar på elevhälsoarenan..* FOG rapport 69. Linköping: Linköpings universitet
- Hylander, I. & Guvå. G. (2017) *Elevhälsa som främjar lärande – Om professionellt samarbete i retorik och praktik*. Lund: Studentlitteratur
- Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763). Stockholm: Socialdepartementet
- Nilholm, C. (2007). *Perspektiv på specialpedagogik*. Lund: Studentlitteratur
- Persson, B. & Persson E. (2016) *Inkludering och socialt kapital. Skolan och ungdomars välbefinnande*. Lund: Studentlitteratur
- SKOLFS 2010:800, kap. 3 *Barns och elevers utveckling mot målen*. Stockholm: Skolverket.
- Skolverket (2008). *Elevhälsan i skollagen*. www.skolverket.se
- Skolverket (2014). *Skolverkets allmänna råd om arbete med åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd*. (SKOLFS 2014:14) Stockholm: Fritzes.
- Socialstyrelsen (2013) *Samverka för barns bästa – en vägledning om barns behov av insatser från flera aktörer*. Stockholm: Socialstyrelsen
- Socialstyrelsen & Skolverket (2016) *Vägledning för elevhälsan*. Stockholm: Socialstyrelsen och Skolverket.
- SOU (2000:19) *Från dubbla spår till elevhälsa. Slutbetänkande av elevvårdsutredningen*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.